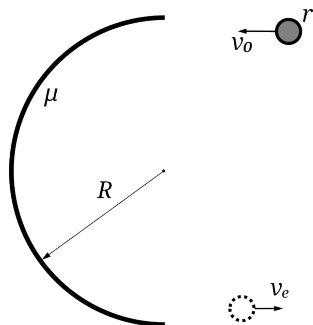

T1: Pökkur sem rennur (10 stig)

Pökkur með geisla r og einsleitan eðlismassa rennur eftir láréttri gólfi með hraða v_0 án þess að snúast. Pökkurinn kemur að hálf-hringlaga vegg með geisla $R \gg r$ og byrjar að hreyfast meðfram veggnum. Núningsstuðullinn milli pökksins og veggins er μ . Hunsid núningsstuðullinn milli pökksins og gólfsins. Gera má ráð fyrir að veggurinn sé á öllum stundum kyrr og haggast ekki úr stað.

- (8 stig) Ákvarðið hraða pökksins, v_e , eftir að hann yfirgefur hálf-hringlaga vegginn.
- (2 stig) Teiknið graf af $v_e = v_e(\mu)$ sem fall af μ . Skýrið á grafinu ykkar allar helstu kennistærðir. Mótshaldarar mæla með því að þú reynir að teikna grafið óháð því hvort að þér hafi tekist að ákvarða v_e í liðnum á undan.

T2: Geimskip (10 stig)

Anna og Baldur eru tvíburar sem eru í geimferð. Þau eru á leiðinni að hitta hvort annað aftur. Anna ferðast í áttina að Baldri með hraða $u = \frac{3}{5}c$ þar sem að c er hraði ljóssins.

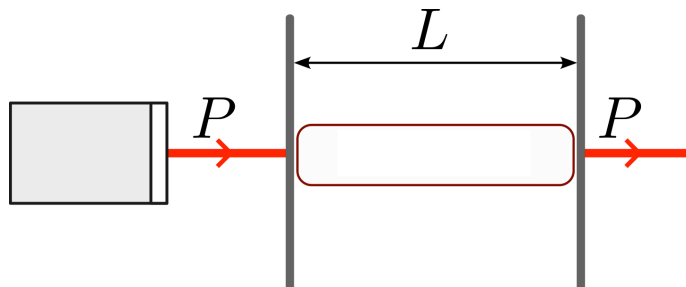
Á meðan að þau nálgast hvort annað þá senda Anna og Baldur hvort öðru gjafir. Anna sendir Baldri gjöf með reglulegu millibili Δt og hraða $v = \frac{4}{5}c$ (bæði er miðað við hennar eigin viðmiðunarkerfi). Eins sendir Baldur gjafir til Önnu með sama reglulega millibili Δt og hraða $v = \frac{4}{5}c$ (bæði í hans eigin viðmiðunarkerfi). Gerum loks ráð fyrir að vegalengdin L milli Önnu og Baldurs sé mjög stór þannig að á hverri stundu eru margar gjafir á leiðinni á milli þeirra.

- (5 stig) Ákvarðið í viðmiðunarkerfi Baldurs
  - fjarlægðina milli tveggja samliggjandi gjafa sem voru sendar af Önnu til Baldurs
  - tímann Δt_1 sem líður milli þess að tvær samliggjandi gjafir berast til Baldurs.
- (5 stig) Á hverjum tímapunkti getur Anna séð fjölda gjafa sem ferðast í burtu frá sér og fjölda gjafa sem ferðast í áttina að sér. Hvert er hlutfallið á þessum tveimur tölum?

T3: Fabry-Pérot víxlmælir (10 stig)

Fabry-Pérot samliðunarmælir samanstendur af tveimur samsíða speglum í fjarlægð L frá hvor öðrum. Rúmið bæði milli speglanna og utan þeirra er fyllt með lofti. Speglarnir eru hálf-gegnisær en það þýðir að þegar að ljósið lendir á öðrum speglinum þá endurkastast það með líkum $R < 1$ þannig að styrkur endurköstuðu bylgjunnar er R sinnum styrkur innfallsbylgjunnar. Í þessu verkefni gerum við ráð fyrir að speglarnir séu samhverfir þannig að ljósið víxlverkar eins við speglana óháð því í hvora áttina geislinn ferðast. Auk þess gerum við ráð fyrir að þetta séu mjög góðir speglar þannig að næstum allt ljósið endurkastast þ.e. $1 - R \ll 1$.

Einsleittum leisigeisla með ljósafli P er beint hornrétt í áttina að öðrum spegli samliðunarmælisins. Fjarlægðin L hefur verið valin þannig að allt ljósaflið berst í gegnum samliðunarmælinn, með öðrum orðum er samantekt endurkast upphafsgeislans núll.

- (3 stig) Sýnið að leisigeislinn verður að öðlast fasarhorn $\phi \neq 0$ þegar að hann fer í gegnum spegil.
- (2 stig) Ákvarðið fasahornið ϕ .
- (4 stig) Á tilteknu augnabliki er skyndilega slökkt á ljósgjafanum. Ákvarðið heildarorkuna sem að berst frá víxlunarmælinum til ljósgjafans eftir að slökkt hefur verið á ljósgjafanum.
- (1 stig) Metið heildartímann sem það tekur ljósið að ferðast aftur til baka að ljósgjafanum.